в разное время умерли, один человек (*Генчев Симо Генчев*) освобожден из-под стражи с зачетом отбытого срока наказания 14 июня 1941 г.; дела на 4 человека (*Ангелов, Константин Стоянов, Апостолов, Стоян Стоянович, Кирчев, Кирилл Кириллович и Попов, Благой Симеонович*) пересматривались и решения оставлены в силе.

Сведений об аресте и осуждении *Миленова Александра Ивановича* в НКГБ СССР нет.

Что касается *Парушева Райно Пенева, Гачева Дмитрия Иванова, Илиева Матю Тошева, Калайджиева Дончо Димитрова, Манафского Владимира Георгиевича и Иванова Атанаса Атанасова,* то дела на них запрошены, будут рассмотрены и в зависимости от результатов рассмотрения будет вынесено соответствующее решение.

В. Меркулов (п)

РГАСПИ, ф. 495, оп. 74, д.93, л. 16. Оригинал. Машинопис. Руски ез.

---

[1] Висша наказателна мярка.

№ 453

Из разузнавателно известие на Началник-щаба на войската за комунистическата дейност в страната

София, 25 декември 1943 г.

Лично поверително

Министерството на войната
Щаба на войската
№ 10
25 декември 1943 г.
София

I. Противоотечествена дейност във войската

Възприетият през август 1941 година от Българската комунистическа партиа начин за вербуване на конспиратори във войската из средите на бившите ремсисти – новобранци, стана вече премного известен. Централният партиен апарат е започнал да губи вяра в неговата ефикасност. По сведения, които трябва да се проверят, БКП е склонна да изостави постепенно досегашната директива за устройване на сложни войнишки конспирации, натоварени с неизпълними и рискови задачи за бунтове и посегателства върху командния състав. Партизанският отдел при централното ръководство на БКП е възприел нов метод за работа във войсковите части. За сега се проектира да се пристъпи само към едно сглобяване на съмишлениците в малки, неорганизирани групички от „приятели". Всеки поиздигнат войник-ремсист се задължава да обединява около себе си и да поддържа комунистическите им настроения чрез насаждане на вяра в съветската побе-

да, възбуждане на омраза към германците и предпазване от увлечения в преданност към началниците, независимо от тяхното поведение към войниците.

И така, идеята за бързото революционизиране на войската по пътя на „войнишките съвети", която бе препоръчана с такава решителност в директивата от месец юни т.г., е на път да бъде изоставена. Комунистическите среди не са вече така твърдо убедени, че ще могат да пролетаризират неподатливата по техни признания българска войнишка маса. В замяна на това, пожеланията да се спечели офицерството стават все по-настойчиви и пламенни. Във всички комунистически позиви е отделено много място за възвание към офицерите, които сега вече не се заплашват със смърт както по-рано, а се увещават да прегърнат идеята за „спасението на страната" чрез сплотяване под сянката на „славянската солидарност".

II. Вътрешен фронт

Вътрешният фронт в страната, открит от противоотечествените елементи срещу държавната власт, продължава да съществува. Отрицателните сили показаха значителен напредък през изтеклото време. Положението може да се характеризира както следва:

1. Дейност на политическата опозиция. Легалната политическа опозиция у нас, съставена от останките на бившите демократични партии, продължава с голяма упоритост да саботира правителството и да служи като проводник на англо-американските влияния и внушения. Виден представител на тази опозиция е заявил на комунистите, че той щял да излезне заедно с тях на барикадите, ако България се намеси активно във войната.

Целта на тази опозиция е да вземе властта с мирни средства и да извърши обрат във външната и вътрешната ни политика. Групата на „конституционалистите" продължава да упорства на лозунга „Велико Народно събрание". Но тъй като водачите на тази опозиция виждат, че те са слабо малцинство, което няма здрави връзки с народа, полагат грижи и старания да си извоюват влияние по пътя на разрушителната агитация. Правят се опити да се внушава на българския народ, че той е загубил войната и следователно трябва да се откаже от земи, които били и щели да бъдат гробницата на България. Следователно, народът трябвало да се обяви както срещу правителството, така и срещу политиката му, вдъхновявана от идеала за пълното обединяване на българския народ.

Тези маневри на политическата опозиция у нас само засилват тревогата сред българския народ за утрешния ден и подронват вярата му в крайния успех.

[...]

2. Дейност на „Отечествения фронт". В средите на „Отечествения фронт" Централният комитет на БКП продължава да държи челно място. Към него се закрепват все по-здраво пладнарите и функционерите на бившия политически кръг „Звено". Буржоазната демокрация продължава да поддържа идейна и ръководна връзка с „Отечествния фронт", без да му се доверява напълно или пък да поема определени задължения.

След Московската конференция[1] в комунистическите среди започнаха [да] проникват все по-настойчиво подозренията, че англо-американците имат свои предателски замисли срещу Съветския съюз. Мнозина фанатизирани комунисти

вече признават, че в момента, в който ще се свърши войната срещу Германия, англоамериканците щели да се нахвърлят срещу Русия. Това било опасна вероятност, за която трябвало да се държи сметка и срещу която българският пролетариат трябвало да стои в очакване и на щрек. Поради това започнало е и известно раздвояване в гледището на комунистическите функционери към целите, задачите и в смисъл на досега съществуващия съюз между комунизма и англофилството у нас под знамето на така наречения „Отечествен фронт". [...]

Изобщо, в средите на „Отечествения фронт" са се вмъкнали подозрения, които започват да го смущават и разяждат. Като последен и очебиен пример за това се явява и рязко намалялата през изтеклото време жизненост на комунистическата пропаганда: позивите и анонимните писма са твърде оскъдни. Устната агитация също така е позагубила от своята пламенност и увереност.

Обаче въпреки тези вътрешни колебания „Отечественият фронт" върви упорито към постигане на поставените цели, които в октомврийския призив на БКП са дефинирани както следва:

а) Да се вдигнат работниците, селяните, офицерите, подофицерите и войниците като един човек на всенародна борба;

б) Упорита подготовка за всенародна въоръжена борба. Тази подготовка да се изрази в излизане на събрания, митинги, демонстрации и стачки;

в) Изграждане на комитети и групи на „Отечествения фронт" по градове, села, квартали, предприятия и казарми.

„Отечественият фронт" продължава да е на щрек и да очаква заповед за въоръжено въстание. Смятало се, че тя ще се получи с идването на съветските войски в Бесарабия.

6. Нелегално движение. Нелегалните въоръжени формации от български и сръбски произход продължават да се разрастват. Докато през месец септември общата им численост достигаше до 1920 души, към 15 ноември намиращи се под оръжия партизани възлизат вече на внушителна цифра от около 3500 души. Следователно увеличението е с 1500 души или 80 %.

7. Партизанските отряди из страната са обособени в партизанските отряди, по-важни от които са следните. [...][2].

Бабушнишки партизански отряд

През есента на 1941 година бившият сръбски Бабушнишки училищен околийски инспектор Бърко[3] положи основите на сръбската комунистическа организация в бившата Бабушнишка околия със седалище в района на с. Църна Трава. Благодарение на голямата си популярност той успя да образува в късо време около себе си партизанска група от около 30 четници, която се залови с усилена агитационна работа, без да се увлича в големи терористични акции. През 1942 година групата на Бърко се оформи в значителна чета от около 70 партизани, която успя да се затвърди в този мъчно достъпен горист и планински терен. Тя се отдаде на смели терористични действия, които й спечелиха много привърженици от една страна, а от друга – обърнаха [върху себе си] вниманието и на главното партизанско командване „Тито". През 1943 година от там бе изпратен специален щаб, който до към края на месец юни успя да организира значителен отряд от четири чети с район на действие пространството Власотинци – Трън – Босилег-

рад – Враня. През месец октомври този отряд бе поверен на Бърко. Срещу него бяха предприети няколко военни и полицейски акции, но без особен резултат. Главната причина за успеха на партизаните да се измъкват от унищожение, когато са преследвани, се дължи до голяма степен на съдействието, което получават от приобщеното към тях местно население. Когато бъдат притиснати, те се оттеглят на запад през р. Морава в Кукавица планина. Изглежда, че там имат добре организирана база, в която се укриват и почиват. Там се изтеглят и лекуват ранените четници. Изглежда, че в тези непристъпни места се намират и резервните оръжейни складове на този разбойнически отряд.

В настоящия момент Бабушнишкият отряд брои към 1100 души под оръжие, независимо от многобройните легални ятаци. До преди италианската измяна[4], отрядът е бил сравнително слабо въоръжен и изразходваше бойните припаси с най-голяма пестеливост. Сега, обаче, той разполага с около 22 леки и 3 тежки картечници. Следователно, по въоръжение той е почти изравнен с нашата военновременна пехотна дружина. Освен това, изглежда, че се е запасил с достатъчно бойни припаси. Това се вижда от факта, че четите си позволяват лукса вече да откриват огън от далечни разстояния и да стрелят усилено. Стреля се и при всички гуляи и тържества, устройвани на чети от населението.

Изобщо, Бабушнишкият партизански отряд е сериозна въоръжена формация, която пуска все по-дълбоки корени във Вранско и Трънско. Тя напредва бавно към Пернишкия каменовъглен басейн и съставлява опасност от доста голяма величина.

През това време от него бяха излъчени всички българи и бяха сведени в отделна комунистическа чета под водачеството на Славчо Трънски от с. Бохова. Тази чета се отличи с редица жестоки убийства в Трънско. Тя е така да се каже челната стража на Бабушнишкия партизански отряд в проникването му на изток към Мошино – Пернишката котловина.

Ихтиманска нелегална група (бандити)

Тази значителна партизанска група от около 100 души се зароди през втората половина на септември, след заповедта на БКП за преминаване към обща мобилизация на силите. Действа главно около Ихтимански проход, като извършва отделни набези и по линията Самоков – Дупница. Изглежда, че този отряд има поставена задача да се справи по някакъв начин с държавния радиопредавател при Вакарел. В това отношение са извършени няколко разузнавания, но открито нападение досега няма. Отрядът е още малочислен и слабо въоръжен за една подобна акция.[...]

Нелегална група „Антон Иванов"

От една малочислена терористична група около Пловдив през есента на 1942 г. този отряд се развърна с доста голяма бързина в няколко чети и в настоящия момент достига внушителна цифра на повече от 250 души. Разполага с леки картечници и шмайзери, но въоръжението му общо не е така добро. Този отряд се развива на север към Карлово, където е установил връзка с отряда „Христо Ботев", на запад – към Пазарджик, Чепинско корито и Батак, на юг – по долината на р. Въча и през Асеновград към Кърджали. През изтеклия месец отрядът

проведе една партийна конференция в областта на в[ръх] Персенк. Цялата му дейност се изрази предимно в терористични убийства и унищожение на мандри. През месец април, май и юни в щаба на този отряд избухнаха раздори, които парализираха до голяма степен неговата дейност. От заловени писма и документи се видя, че Военният център на „Отечествения фронт" е положил големи усилия да премахне тези несъгласия. Дали е успял не е известно.

Нелегална група „Христо Ботев" (бандити)

Този отряд с център с. Свежен е формиран малко по-късно от партизанския отряд „Антон Иванов", но успя да [се] разрастне много по-бързо от него. Днес той е добре организиран и брои 479 бойци, разпределени в един щаб и три бойни чети. Този отряд извърши множество големи акции за саботажи, терористически убийства и главно – идейна пропаганда сред населението. До каква степен успя да въздейства на населението се вижда от факта, че само от 25 септември до 4 октомври към него се присъединиха 93 нелегални. Освен тях, към него избягаха на 2 октомври и 50 ученика от Чирпанката гимназия. Изглежда, че неговата главна оперативна задача при едно въоръжено въстание ще бъде [да] компроментира Казанлъшкия военноиндустриален и въздухоплавателен център. Командва се от опасен български емигрант, дошъл от Съветска Русия, който със своята ловкост и безстрашие е кръстен с прозвището „Пантерата"[3]. Получиха се сведения, че при последното сблъскване с войската и полицията този крайно опасен конспиратор е бил ранен. Отряд „Христо Ботев" има за главна опора Калоферската планина.

Габровска нелегална група (бандити)

Този отряд се зароди през есента на 1942 година, извърши няколко терористични убийства и саботажи. През лятото и есента на т.г. се развърна в състав от 250 души, сравнително зле въоръжен. В своите действия той се стреми да проникне главно към Горна Оряховица, Павликени, Ловеч и презбалканската линия. При въоръжено въстание, главната му бойна задача ще бъде неутрализиране на Габровския индустриален център, парализиране на Г.Оряховския жп възел и прекъсване на жп връзката с Южна България чрез разрушаване на тунелите в Тревненската планина. Ако бъде въоръжен по въздушен път от нашите противници, този отряд би извършил мъчно поправими пакости в един от най-важните стопански райони на страната.

[...]

Битолска нелегална група (бандити)

И тя достигна най-голямото си развитие през настоящата година. Ръководена и обучавана от английски инструктори, съставлява значителна бойна сила, за която трябва да се държи добра сметка. Въздържа се от отделни терористически акции, за да избегне упоритото преследване. За нейна трябва да се смята акцията срещу нашия 3/14 граничен подучастък, при който загина командирът на подучастъка и бяха отвлечени в плен един подофицер и 39 войника.

Кавадарска нелегална група (бандити)

Има за опора планините Козяк и Кожух. Попълнена е с комунисти главно от Гевгелийско. Този е един от най-активните отряди, който се увеличава непрекъснато по численост и прониква с набезите си дори на север от Неготино. Когато бъде притиснат, измъква се бързо на юг и се укрива в планините на гръцка територия.

Освен изброените до тук 11 партизански отряди в Южна, Северна България, Беломорието и Македония, съществуват и няколко малки партизански групи. По-голям интерес представлява Сливенската партизанска група, която се насочва все повече към Твърдишкия каменовъглен басейн, където е всяла голям страх сред работниците и населението.

Успоредно с появата и развитието на нелегалното движение у нас се започва борбата срещу него.

Първоначално тази задача бе възложена за изпълнение върху мирновременните полицейски кадри при съдействието на войската, когато това бъде поискано. Скоро, обаче, се разбра, че преследването на макар и малочислените разбойнически групи из горите и пространните планини среща сериозни затруднения. Така се стигна до създаването на особено мобилизирани полицейски отряди и контрачети. Поради лошата им организация, попълване и снабдяване, те не оправдаха възлаганите им надежди. По този начин премина и лятото, без да е поне ограничено числото на нелегалните, което от около 200 души нарастна постепенно на 600, 1300 и 1900 души под оръжие.

Това неблагоприятно развитие на борбата срещу нелегалните групи стана причина в края на месец септември т.г. да се вземат решителни мерки, които се изразиха в следното:

а) *Морално разслабление на разбойниците.* В началото на октомври бе обявено, че всички покаяли се разбойници ще бъдат освободени, ако напуснат четите и се завърнат. Очакваше се, че една голяма част от тях ще използват този случай да поправят сторената грешка. Предполагаше се още, че по повод на тези бягства ще избухнат раздори в четите, които ще доведат неминуемо до истинското им разложение. За да се дадат доказателствата , че тези обещания са делови, пристъпи се към освобождаване на комунистическите функционери от концентрационните лагери. Приети бяха отново в гимназиите и всички изключени завинаги от училищата за проявена комунистическа дейност. Възвърнати бяха на служба и мнозина уволнени по чл. 20 от Закона за защита на държавата.

б) *Физическо унищожение на разбойниците.* Едновременно с усилията да бъдат разколебани с предложението за опрощение, предприеха се и редица акции за изтреблението на нелегалните групи. За целта се мобилизираха 3 военно-полицейски дружини и се формираха особени ловни дружини във всяка дивизионна област.

Резултати от взетите мерки

а) На поканата за опрощение в продължение на 45 дни се явиха само 83 души, от които трима отново станаха нелегални. Като се сравни този успех с

пуснатите на свобода около 1200 упорити комунистически функционери от концентрационните лагери и десетки школувани комунисти и държавни служещи, които бяха върнати в училищата и учрежденията, ще се види, че поставената цел не можа да се постигне. Напротив, трябва да се очаква, че пуснатите на свобода закоравели комунисти ще засилят и попълнят командните кадри на БКП, които с интернирането бяха чувствително разстроени.

Военният център на „Отечествения фронт" своевременно разпореди още на 3 октомври до нелегалните групи да вземат всички мерки срещу евентуалните изменници, които бяха направили опит да се предадат. В същото време се препоръчва да се освободят по предварителен план и някои от слабосилните четници, които поради физическата си некадърност и недостатъчност на оръжие се явяваха само в тежест на групите. Поради тази причина на доброволнопредалите се трябва да се гледа със съмнение. Не е изключено те, след като прекарат зимата, да се върнат отново при своите другари из планините. [...]

б) Предприеха се и редица акции за унищожение на определени нелегални групи. По-важните от тях са следните:

– На 7 октомври т.г. сборни части от Софийския гарнизон предприеха унищожителна акция срещу Пиротски Дражистки отряд[6]. В продължение на 5 дни сръбската Дражистка бригада № 182-а, достигаща не повече от 1500 души, бе разбита и в по-голямата си част унищожена. Също така бе разстроена и яташката мрежа на Пиротския Дражистки отряд, който за сега наброява не повече от 120 души.

– На 13, 14 и 15 октомври сборни войскови и полицейски части произведоха обкръжителната акция срещу четата на Бърко от състава на Бабушнишкия партизански отряд. Четата е успяла да се измъкне, но са били унищожени мнозина от нейните ятаци.

– На 16 октомври т.г. бе преследвана Разложката нелегална група. Последната бе прогонена. На следния ден, обаче, полицейската група се натъкнала на засада. Убит бе един полицай. При завързалата се борба полицейските открили един нелегален бивак за 8 души при с. Белица и го унищожили.

– На 27 октомври т.г. започна голяма обкръжителна акция за унищожението на нелегалната група „Христо Ботев", действуваща в района на 8 дивизионна област. До сега са унищожени или пленени всичко около 80 нелегални.

– На 21 октомври т.г. бе извършена успешна нападателна акция срещу Качанишката нелегална група. Убити са 14 разбойници и е намерен един радиоапарат.

Изобщо, физическото изтребление на нелегалните напредва доста бавно. Това се дължи на обстоятелството, че до сега разбойниците бяха улеснявани от гористите пространства и планини. Трябва да се очаква, че след листопада и при настъпването на зимата нелегалните формации ще се приковат към зимовищата си и ще могат да бъдат намирани по-лесно.

През изтеклото време от 15 октомври до 15 ноември ефективите на нелегалното движение у нас са пораснали с около 1500 души, въпреки мерките, които се вземат срещу тях.

Борбата срещу въоръжените кадри на „Отечествения фронт" в страната продължава да се разширява. Тя поглъща все по-нови сили, става причина да се

изразходва нова физическа и морална енергия, и въпреки това усилията не дадоха особен резултат. Трябва да се отбележи, че докато борбата срещу нисшите кадри на „Отечествения фронт" все пак дава резултат, в същото време както централният, така и областните ръководни центрове на тази опасна конспиративна машина стоят незасегнати. [...] Необходим е решителен удар, който да разбие висшия команден състав на „Отечествения фронт" и всички ония тъмни сили, които не се спират пред никакви средства, за да осъществят гибелта на България.

Съветска пропаганда

По външна линия съветската пропаганда се изразява в невъзможна по вулгарността си форма [на] словесни атаки срещу правителството чрез тайните съветски предаватели на български език „Христо Ботев" и „Васил Левски". Успоредно с това, от средите около съветската легация от време на време се разпространяват слухове за някакво мнимо съветско застъпничество пред Англия и Америка за запазване на България в сегашните й граници. Също така, уж Русия била, която пречела на англичаните да превърнат България до сега в опустошителен театър на военните действия. С това се целяло да се внушава постепенно успокоение и симпатии към „братска Русия", която държала на великобългарското бъдеще повече, отколкото и най-големите националности.

По вътрешна линия методите на тази пропаганда са малко по-други:

а) Полагат се усилия да се даде общонароден оттенък на нелегалното движение в страната. Прави впечатление, че при държаните речи в нападнатите села разбойниците говорят по определен план само за „Независима и Велика България", за собствено народно управление и демонстрират известна привързаност към религията. Почти никъде не се говори за съветизъм и комунизъм. Българската комунистическа партия разбра, че тя никога не ще може да спечели здравите народни маси с тези интернационални лозунги. От сведенията, с които разполагаме, се вижда, че това макар и фалшиво, но все пак ясно наклонение в поведението на нелегалните формации към един национализъм, ловко свързван със спомените от възрожденската епоха, започва да се приема с по-голямо спокойствие и дори с растящи симпатии от населението в неспокойните райони.

б) През октомври се издигна нов лозунг: „Мир с Англия и съюз със Съветска Русия". Главни проводници на този лозунг сред масата се явяват кадрите на така наречения „Приспивен апарат" на комунистическата партия. Сред интелигентските обществени слоеве напоследък започва да се насажда неусетно с голяма упоритост убеждението, че е била вече настъпила епохата на напълно изчезване на малките народи. Според еволюционната теория, историята на народите се характеризирала с един прилив към създаване на огромни държави, който след няколко века е отстъпвал на отлив към пълно раздробяване на човечеството на малки държавици. Например Европа, която преди 1000 години е представлявала цялостно държавно единство в лицето на Римската империя, до този момент се намира в положението на отлив – разбита на дребни мъчно съществуващи държавици. Настоящата велика война вече била турила основите на новия исторически прилив към групиране на раздробеното европейско население в мощни държавни организми. Която и от двете страни да победи, малките държавици щели да изчезнат. Както Германия, така също Англия и Русия под лозунгите „За

нов Европейски ред", „Демократизъм" или „Интернационализъм" се борят да обединят целия европейски континент под своя власт. Следователно България трябвало да се окаже под натиска на този фатален исторически закон на еволюцията от илюзията, че ще остане напълно свободна и независима. Под един или друг предлог тя щяла да бъде взета под „покровителство". Следователно, на нас не оставало нищо друго освен да избираме между бруталния тевтонизъм, английската алчност и славянската солидарност. Като се вземало предвид, че основите на Третата българска държава били положени от Русия, че „Дядо Иван" бил най-близко до сърцата ни и бил разположен да ни прости нашите погрешения, най-естествено било да се ориентираме навреме към него. Разбира се, не трябвало да изпадаме в положението на готованци, а да докажем с жертви привързаността си към майката на славянството, като се вдигнем с оръжие срещу „окупаторите" германци. Този трик на съветската пропаганда е нов и не е добил масово разпространение, но е опасен и за него следва да се държи добра сметка.

в) Обстоятелството, че досега Русия не извърши почти никакви въздушни терористични нападения над градовете на своите противници, се широко използва за внушение. Особено сред селката маса се ширят различни обяснения на този факт. Така, ако искала Русия, можела да запали до сега Румъния и Източна Германия със своите въздушни нападения. Щом англичаните можаха да ударят Плоещ, то болшевиките за 3 години до сега щели да го сринат, ако искали. Русия, обаче, нямала желание да избива жени и деца. Следователно, „червената мечка" не била стръвница, както иска да го изкара правителствената пропаганда. Руските болшевики не били зверове, а благородни хора, които трябвало да се бият за земята си. Затова нямало защо де се боим от тях. Много по-опасни за нас са били англичаните и германците, които винаги гледали на другите народи като на „хора от второ качество".

г) Особено активна е и пропагандата да се свика Велико Народно събрание. Целта е да се доведе работата до избори, които комунистическата партия ще използва за постижение на своите престъпни цели.

Изобщо, съветската пропаганда се провежда системно и настойчиво, като се използва БКП и „привързаността" на българския народ към Русия, при „големи обещания за Велика и Обединена България".

[...]

Полковник – Началник на отделение

АМВР, об. д. 13444, т. II, л. 454–456, 458–462. Копие. Машинопис.

---

[1] На Московската конференция (19–30 октомври 1943 г.) английските и американските представители не поемат твърди задължения за откриването на Втория фронт в Европа. Конкретно решение по този въпрос взема Техеранската конфренция (28 ноември–1 декември 1943 г.): Вторият фронт да се открие едновременно с началото на операцията в Южна Франция през месец май 1944 г.

[2] Следват кратки данни за 11 партизански отряди, съществуващи на територията на Обединена България. Включваме в сборника описания на 7 от тях.

[3] Вж док. № 444, бел. 2.

[4] Има се предвид подписаното на 3 септември 1943 г. от маршал П. Бадолио съглашение за примирие със Англия и САЩ.

[5] Псевдоним на Стойо Неделчев.

[6] Става дума за четническите отряди на полковника на кралската югославска армия Дража Михайлович, действуващи предимно в Сърбия и защищаващи интересите на емигрантското правителство на Югославия.

№ 454

Указания на Г. Димитров за изпращане в България на Ж. Гюмюшев и М. Марков за създаване комитет на българо-югославската дружба, по македонския въпрос и др.

8 януари 1944 г.

1. Товарищи Гюмюшев и Марков должны догнать и присоединиться к группе Иванова Б.Е. Если это не удастся, тогда Георгиев Щерю должен присоединиться к Гюмюшеву и Маркову и с ними, как только позволит погода, пробираться в страну.

2. Надо изучить возможности создания комитета Болгаро-югославской дружбы. Для этого нужно изучить солдат, подофицеров и офицеров, перешедших на сторону Народноосвободительной армии Югославии.

Задачами комитета [являются]:

а) работа среди оккупационного военного болгарского корпуса для прекращения военных действий против НОАЮ, за совместную борьбу с НОАЮ против общего врага – немцев, за возвращение в Болгарию;

б) пропаганда дружбы Болгарии и Югославии. Для этой цели выпускать листовки, обращения, [вести] радиопропаганду.

Основные лозунги для оккупационных войск:

а) не терроризировать местное население;

б) не содействовать немецким войскам; саботировать мероприятия немцев;

в) при десанте союзных войск – не воевать против них, а вместе с ними – против немцев, для изгнания последних из Болгарии и Югославии.

3. По вопросу о Македонии.

Вопрос о Македонии будет решен в зависимости от того, как кончится война. Теперь мы не можем выдвигать лозунг о самостоятельной, независимой Македонии. Решение Антифашистского вече является большим шагом вперед. Должны установить дружбу между демократической Болгарией и демократичес-